

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Melyben: Vidéken: Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „		Felelős szerkesztő: II. MÓRICZ PÁL. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRÖNOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 47. és 49. szám.

Nemzetegyen.

Mint az egyes embernek az emberi társadalomban, úgy az egyes nemzetnek a nemzetek társadalmában ösztöne s öntudatos léte az, hogy egyéniségét kifejtse a maga föntartására s az emberiség közszellemének gazdagítására.

Természeti alapigazság tehát, hogy a magyar faj csak addig bírhatja joggal mindazt, a mi a nemzetet teszi: országát, hadseregét, szuverén alkotmányát stb., míg egyéniségét megőrzi s önmagához hűen fejti ki. Európa vegyi képletében mi voltunk a friss keleti elem, melyet a fajok harmoniája nem nélkülözhet. Ha ellenben egyéniségünk, vérünk, hadseregünk, alkotmányunk pl. a németéhez hasonul, akkor a németnek természetes, jogos kötelessége, hogy e népet magábaolvassza még a nevét is elvevén tőle. Így kellett összeolvasnia Magyarországnak s Erdélynek, ezért nem folytatja sokáig életét a német Ausztria a fejlettebb egyéniségű Németország mellett. Ezért lesznek kénytelenek megmagyarosodni a Habsburgok a Hohenzollernekkel szemben.

Ezért lehetetlenség a magyarság-

nak egy lépést is hátrálnia nemzeti követelményei mellől, mert ez egyénisége föladását jelentené. Ha tehát van még életereje, ma még leszavazhatja jogait a parlament, de holnap annál türelmetlenebbül veti szét azt, mint a szarvas a megvénült agancsot, mely nem fegyvere már, csak akadálya. A természeti kifejlésben nincs alku, az érzelmi elemek épügy részünk, mint az értelmiek. Csáló beszéd az hogy: engedj megállítanom szived verését, mert különben az agg király nem tud kellemesen aludni s búsulni fog a szive.

Természetellenes megtévesztés végül a nemzetiségi érdekekkel való meg egyezkedésről beszélni is. Magyarországon csak egy jogos érdek van: a magyar faj érdeke; ami nem akar ezzel tökéletesen azonosulni, azt nem szabad élni hagyni. Nem elég végcélnak, ha a hazai idegen fajok magyarul megtanulnak, magyar nevet vesznek föl, akár irántunk jóindulatuk is lesznek; mert nem csak nyelv, nem csupán név, még csak nem is csupán e haza szeretete teszi a magyart, hanem egy egész, élő, külső és belső világ, mely nemcsak járuléka, de alapvető lényé minden életmegnyilvánulá-

sunknak; a magyar jellemet is vegye át a kinek a magyar faj országa ad lakást, mint a hogy magyarrá lett a kún, bessenyő.

Nemzetiségi kulturának még magva se, még egyetlen idegennyelvű iskola se jogosult ez országban, mert csak az egyedül jogos magyar kultúra hátráltatója. A kulturát elősegítjük, ha a nemzetiségit minden vonalon magyarul helyettesítjük, hisz a nemzetiségi kultúra, mióta a világ áll, sohse volt produktív, minden érték csakis a nemzeti kulturában érvényesülhet. Azokban a művelt államokban, hol ezt az alapigazságot immár öntudatosabban érzik s őszintén merik követni: egyszerűen eltörölnék a mi nemzetiségi §-ainkat s nem bujkálnának oly gyáván mögöttük, mint kormányaink teszik, kik sem eltörölni, sem végrehajtani nem merik, hanem gyáváságból — kijátszák.

Ameddig az emberiség anyagában a differenciálódási törvény végbe nem megy, míg a nemzetegyenének a maguk területükön s őszinte formáikban nem rendezkednek, addig folyton nyugözni fogja a nemzetek belső haladását a nemzetiségi kérdés és antisemita kór-ságok. És épen a magyarság, ha továbbra is ily gyáván bujkálnak kor-

A hegyek közül.

(Levél az »lopott magyarok«-ról.)

A ki fáradságot vesz magának az itteni „hegyesi nép”, mint magokat nevezik, lelkébe betekinteni, bizalmát kiérdemelve: az sok ferdeséget vesz észre s különös eszméket, miket a szocialista lapok terjesztenek köztök.

A régi ép, egészséges eszű parasztot, ki fajához, nyelvéhez, hazájához büszkeséggel ragaszkodott, nem találod meg köztök, átvedlettek nemzetközieszékké.

Hallgasd ki csak őket, mikor egymásközt fesztelenül beszélnek, egész meleg szívökkel csüggenek a németbirodalmi választásokon s hogy érdekli őket II. Vilmos császár?

— Uram! szólott hozzám fordulva egy kiszolgált katona, nem jó velünk tréfát üzni! mi többen vagyunk kitanult katonák, mint a kik fegyver alatt szolgálnak. Az is igaz, hogy eddig szocialista képviselő nincs Budapesten, ámde kilenczven van a német birodalmi gyűlésen és még inkább szaporodni fognak. Berlinbe már is az történik, a

mit a szocialisták akarnak, Vilmos császárnak már akarja sines! Így lesz nálunk is!

A másik munkás a kivándorlás mellett beszél. Nyomorúság itt az élet . . . Amerikába öt dollár a napi kereset. Egy falumbeli három hó múlva megtakarított keresetéből hetszáz koronát küldött haza!

— Nem lehet az igaz? szolt közbe a préstől az egyik hallgatódzó magyar.

— Olvastam a levelét, a mit a feleségéhez írt, bizonykodá a mesélő!

Sajnos, nem hallottam olyan beszélőt, a ki elaltatott faji büszkeségeket újra feltámasztaná.

Annyi igaz, hogy a Báránról, Karczagról kizuduló rajok, az oláhságtól sok földet elhódítottak, a filoxera által kipusztult hegyek közt, de sajnos, ezek a magyarok nem a magyar szót, magyar érzést terjesztik az eloláhosodott, lopott magyarok közt, hanem ezeket is megmetelyezik.

Mert nem a hajdudorogi görög katholicus magyarok ezek, kik magyarságokon egész lelkökkel függenek, nyelvüket a templomba is bevinni akarják.

Ki vállalna itt mártíromságot az elér-

hető nemes czélért e fanatizált emberek között? Kiket titkon tanítói magyar gyűlöletre izgatnak.

Az nincs kizárva, hogy a képviselőjelöltektől hallottakból megmarad valami agyokban és vérök velünk rokon maradt része (vagy szóbeli hagyományok) feltámasztják a közös érzést lelkökben és egy lobogó alá sorakoznak, mint történt a legközelebb lefolyt választáson. Ennek a testvériség lobogójának szentnek kellene lenni, minden magyar honos előtt, bármi nyelven dicsérjék is az urat.

Hisz Vedres-ábrány, Szunyogd. Genyéten oly jó magyar képű oláhság lakik, hogy alig akad közöttök tipikus oláh arcz. Sőt ezeket az Arpád arczu embereket akár melyik alföldi község birájának fogadhatná.

Avagy halott-e az erdei havasokat járó turista ilyen mócz neveket? *Timár, Nemes, Horgos, Porteleki, Gáll, Búrka, Fülöp, Szilágyi, Orbai, Orosz*, hogy többet ne is említsek! ? Mégis ezek vallásuk miatt (görög katholicusak) oláhnak hiszik magokat. Bár ritka köztök az olyan, a ki nyelvünket ne beszélje.

Morvay Károly.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegeknek, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, szamárhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aianti czéggel legyen ellátva

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

mányai, a nemzetek közül leginkább megsínyli mindkettőt.

Államférfiaink közül a nemzetiségi kérdésben az első bátor szót a Bánffy Dezső programja nyújtja; követeli legalább azt az elemi törvényt, hogy csak az legyen választó polgár, aki magyarul írni és olvasni tud. Aki magyarul nem tud, nem olvashatván még az ujságokat sem: nem láthatja tisztán a meglevő s a tervezett törvényeket, nem kapcsolódhatik bele a nemzeti élet áramkörébe, nem részese egyáltalán nemzeti életünknek: sorsunkról határozó szavazói joga tehát nem lehet.

Ez a törvény lenne még csak a talpraállítás a nemzeti egyéniség kifejtéséért megkezdendő munkához.

És jellemző Tisza István kormányára, hogy a leghűzűbb nemzetiségi törekvések képviselői maguk találták úgy, hogy e kormány törekvéseit segíteni fogja s ezért pártjába léptek. És jellemző, hogy országszerte valószínűnek találják, hogy az ország 20 kerületét eladta az oláhságnak... Mi is az ilyen tett neve?

Bodor Aladár.

A piaci helypénzszedésről.

Ezen lapban „Aristides” aláírással a piaci helypénzszedésről egy közlemény jelent meg, mely közlemény erős védelmébe veszi a szabályrendelet tervezetét, megróván a keresk és iparkamarát, valamint az ipartestületet, mert a városi tanács által kért véleményükben a legnagyobb tárgyilagossággal és szakismeretük teljes felhasználásával ugyan, de az iparosok és kereskedők érdekeinek figyelembevételével fejezték ki aggodalmukat a tervezet egyes pontjaival szemben.

Erre a megrovásra, de egyszersmind az iparosok helyzetének feltárására emelek szót. Akkor, amikor az iparosok irtóznak a piaci helypénzszedéstől és minden lehetőt elkövetnek, az hogy hátrányukra szabályrendeleti erőre ne emeltessek, nem érdemelnek az iparosok leintést, mert az ipartestület és iparkamara jobban ismeri a hazai kisiparosság mai szomorú helyzetét, megélhetésének nehézségeit és más állampolgárokkal szemben sokkal nagyobb mérvű és aránytalanabb megadóztatását, mint akár cikkiró, akár más. Nem csodálható tehát, ha az iparosokból kitör a keserűség és megértetni kezdik a városi tanácsot, hogy ők is olyan, sőt aránylag nagyobb mérvű és több oldalról igénybe vett adófizető polgárai a városnak, mint az az orvos, ügyvéd, állami hivatalnok stb. és joggal kívánhatják, hogy ha az ő keservesen keresett fillérüket kívánja a város a községi pótdadó megszüntetésére fordítani, akkor legyen szives és ossza meg ezen terhet a város a többi adófizető polgáraival is. Nem mondják az iparosok, hogy a tanács helytelenül jár el akkor, amikor vásári helypénzt szed és azt a községi pótdadó leszállítására akarja fordítani, sőt üdvözlök a tanácsot az adózó polgárok kötelezettségeinek megkönnyítésére irányuló szándékáért; csakis azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy e célra a piaci helypénzszedés nem alkalmas, és ha mégis ezt az alapot is felakarja használni a város, akkor csinálja meg szabályrendeletét úgy, hogy az amint az árulással nem foglalkozókat, mert nem iparosok, hanem hivatalnokok és nem tudom miféle nagy urak, nem terheli, éppen úgy ne terhelje azokat a helybéli iparosokat

és kereskedőket sem, akik már eddig is sokkal többféle czimű és természetű adót fizettek, mint a nem iparosok és kereskedők. Terhelje meg a piaci és vásári helypénzszedéssel az idegen kereskedőket és iparosokat, kik ugyis eléggé ellepték már Debreczent és a piaci helypénzszedéssel állítson fel olyan korlátot, amely alkalmas lesz megvédeni a helybéli iparosokat és kereskedőket a vidéki káros konkurencziával szemben. Ezen eljárásával nem áldozatot, hanem olyan kötelezettséget teljesít a város a helyi ipar és kereskedelem érdekében, a mely csakis a város fejlődésére és előnyére fog válni. Ez a sarkigaz-ága az ipartestület és kamara álláspontjának és ezen érvelés sokkal magasabb szempontból ad véleményt a városnak, amint azt cikkiró teszi.

És hol van az megírva, hogy a községi pótdadó megszüntetéséhez egyedül a piaci helypénzszedés az alkalmas eszköz. Szerintem ez egyáltalán nem alkalmas és ha a város helyes és igazságos irányt akar tekintetben követni, akkor a községi pótdadó megszüntetéséhez olyan eszközt használ fel, amely egyenlő mértékben érinti úgy az iparost és kereskedőt, mint a gazdaközöniséget és a város bármely polgárát. És erre egyedül alkalmas eszköz a „Hortobágy” nagy részének hasznosítása. Erről a közgyűlés is eleget tárgyalt már, a kérdés megvitatására bizottság is lett már régen kiküldve; a bizottság azonban úgy látszik, nem mer ezen darázsűszekbe még most sem belenyulni, pedig a gazdaközöniségnek ezen kérdés kedvező elintézése sokkal olcsóbb mulatság volna, mint a piaci szabályrendelet értelmében egy lóért és szarvasmarháért minden esetben 40 fillér — 1 kor., a termények, élelmi szerek, takarmányok stb. után pedig naponként az árusításkor 60 fillér 1 korona helypénzt fizetni.

Czikkiró nagyon méltányosnak tartja, hogy aki a város piactereit elfoglalja, legyen az helybéli, avagy vidéki, az ezért fizessen is valamely bért és nézete szerint könnyebb az iparosnak potom árért piaci helypénzt fizetni, a hol biztosan megkeresi a maga élelmét, mint boltot nyitni, és ezért drága bért fizetni, sőt cikkiró még összeget is jelöl és kimutatja, hogy az iparos ha I-ső osztályú vagyis a legdrágább helypénzt fizeti, akkor sem fizet többet évente 58 korona 40 fillérnél, a mi szerinte sokkal olcsóbb, mint 3—400 forintért boltot bérelni. Ezen érvelés arról tesz bizonyosságot, hogy cikkiró az ipari viszonyokkal nem nagyon ismerős.

A mi a látszólagos és tényleges sérelmeket illeti, legyen nyugodt cikkiró, jobban tudja a helybéli kézműiparosság, hogy a díjszedés látszólagos, avagy tényleges sérelem-e, és ha tudná cikkiró, hogy úgy az ipartestület, mint a kamara az érdekelt iparosok és kereskedők meghallgatása és a velök tartott hosszú tárgyalás és gyűlésezés után tette meg véleményes előterjesztését, akkor maga is belátná, hogy a tett figyelmeztetésre semmi szükség nem volt, mert a beterjesztett vélemény nem más, mint az iparosok és kereskedők megnyilatkozása.

Az is nagy tévedés, hogy a helybéli iparos évi vásári helypénz-díja 58 kor. 40 fillérnél nagyobb összeget nem tesz ki, hiszen ezen 58 kor. 40 fillér összegért az iparos csak egy □ méter területet foglalhat el, már pedig a legtöbb iparágban az ipari készítmények nagysága folytán egy □ méter terület árulásra nem alkalmas. Hiszen egy megtermett és téli bundába beburkolódzott iparos saját maga személyével elfoglal egy □ méter területet. És ott vannak a kerékgyártók, kocsigyártók, kovácsok, szabók, kalaposok, asztalosok, gubások, kötélverők, cipészek, fazekasok stb. hiszen ezeknek legalább 4—5 □ méter területre van már akkor is szükségük, ha például a kerékgyártó

és kovács egy szekeret, az asztalos egy sifont állít is ki. És képzelje csak el cikkiró, hogy ha a sifont és szekeret egy fél évig mindig ki kell rakni, mert nem akad rá vevő, a vásári helypénz fizetés mellett lehet-e jövedelme az eladott cikknek annak az iparosnak, aki nemcsak helypénzt fizet, de kénytelen szegénységénél fogva egész idejét az Isten szabad ege alatt eltölteni, nyárban a nap hevét élvezni, télen pedig fagyoskodni? Ezek a felsorolt körülmények nem látszólagos, de tényleges sérelmek.

Fizethetnek az iparosok minden városban piaci helypénzt, szedheti azt Debreczen városa is; azonban a városnak a helybéli iparosság anyagi romlására szabályrendelet-tervezetet készíteni nem szabad. Hát tehet arról az a sorsüldözött szegény iparos, hogy boltot nem bérelhet, nyílt üzletet nem tarthat, mert nincs hozzá megfelelő tőkéje, hát tehet az az iparos arról, hogy a gyári és főleg külföldi termékekkel szemben versenyezni nem képes és kénytelen a fogyasztó közönség által való felkérés helyett maga a nyílt piacra menni, ott fázni és izzadni, éhezni és szomjuhozni, csak hogy kenyerét biztosíthassa? Ezekkel az iparosokkal szemben a városnak jótéteményt kell gyakorolni; a jótétemény gyakorlása pedig nem a piaci helypénz felelősségének elengedésében, hanem egyedül csak abban állhat, ha a város a helybéli iparosoktól, amint a múltban tette, díjat a jövőben sem szed.

Ami ezen kérdés jogi oldalát illeti, arról beszélni sem érdemes, ezen kérdést nem jogi, hanem az igazság szempontjából kell tárgyalni, a mi pedig két különböző fogalom. Amint cikkiró ur szerint a város jogosan cselekszik, ha a tulajdonát képező terület után a birlalótól díjat szed, ha jogilag akarunk beszélni, akkor éppen olyan jogosan cselekedhet a város akkor is, ha a fogyasztó közöniséget is megfizetteti a piaci látogatásáért. Ez jogilag esetleg helyes lehet, azt hiszem azonban, hogy a város ezen eljárását igazságosnak még cikkiró sem tartaná?

Iparos.

Vármegyénk és a közelvidék.

Öngyilkosság a temetőben. Vámospércsen megmérgezte egy leány magát. Kiment a temetőbe, a hol is marólúgot ivott. Meg is halt. Kiss Julianna a neve. Állítólag családi viszálykodás miatt emésztette el magát.

Panasz a finánczok ellen. Vámospércsről a következő panaszos sorokat nettük. Az oda való trafikos írja szerdai kelettel:

„A mai nap folyamán egy pénzügyi fővigyázó és vigyázó járt nála. Az asszony egyedül lévén otthon, mivel kint dolga akadt, az ajtót zárva találták, tehát zörgetniök kellett. A zörgetésre jött is a trafikosné; de a finánczok, mivel nem találták nyitva az ajtót „tényállást vettek fel”, sőt az asszonnyal gorombáskodtak is.” Hát az ilyen szekaturának nincsen helye.

Tánczvigalom Búdszentmihályon. A búdszentmihályi ifjuság f. hó 9-én, jótékonycélu teaestélyvel egybekötött zártkörű tánczvigalmat rendez a Mándi Gyula központi vendéglőjében. A rendezőbizottság tagjai Kálmán Géza hb. elnök, Csedrek József, Tóth István, Bornemissza Barnabás, Chrenka Mihály, Frank Dezső, Friedl János, Helfersohn Arthur, ifj. Homolay Gyula, Kiss László, Prohászka József, Tóth János. A vidéki vendégek elszállásolásáról, valamint a vasuti állomáson kocsikról a rendezőség gondoskodik. Minekünk csak a szétküldött meghívóra van kifogásunk, kifogásoljuk, hogy Gyomán nyomatták, holott Debre-

czenben vagy Nyiregyházán izléses és jutányos meghívót szerezhettek volna be; nem kellett volna hetedhét határra menniök ilyen egyszerű nyomtatványért.

Kivándorlás Hajdudorogról. Szomorú, hogy a szintizta magyarságu, jól termő Hajdumegyéből az utóbbi időben tömegesebben vándorolnak ki Amerikába. Hajdudorogról ismét egy magyar család készül a tengerentúlra. Az ok: nincs itthon megélhetés.

Felakasztotta magát. Dancs András 61 esztendő, hajduhadházi magyar felakasztotta magát. Mőd felett elkésredett azon, hogy nem tudott szerezni semmit öregségére, utóbb pedig betegeskedett is. Az öngyilkos magyart ma adják vissza a magyar földnek.

Poéták és poéták támogatói.

Dr. Kardos Albert kör-titkár ur nyilatkozik.

A „Poéták és poéták támogatói“ czimen megjelent vélekedésünkre dr. Kardos Albert ur, a Csokonai-kör titkárja, a következő nyilatkozatot küldte be:

A „Debreczeni Független Ujság“ mai febr. 4. száma nem valami szelíden és nem valami udvariasan czirógatja a Csokonai-kört, a miért a „Bokréta“ ifju szerzőit, a debreczeni öt poétát **csak** 300 korona kölcsönrel támogatja második verskötetük, az „Uj bokréta“ kiadásában. A méltatlan támadásra elég volna arra hivatkoznom, hogy az öt poéta elődjei, *Parkas Imre, Dóczy József*, (sőt annak idején talán Szabolcska Mihály) sem részesültek külön támogatásban, továbbá arra, hogy maga az öt poéta teljesen megvan elégedve a Csokonai körnek eszura emlegetett erkölcsi és anyagi gyámolításával, a mint az szinte áradozó köszönetükből kitünik. De legyen szabad ehhez még hozzá tennem, hogy a Csokonai-kör kész örömet menne tovább a még zsenge irodalmi termékeknek is a pártolásában, ha ereje bírná, ha az irodalom barátai és munkásai, első sorban az ujságok, 3-4000 tagot gyűjtene a kör zászlaja alá és nem riasztanák el azt a 4-500-at is nem mindig jó izü, de gyakran igazságtalan csipkedéseikkel.

Kardos Albert.

a Csokonai-kör titkára.

A kör titkárának érzékenykedésére megjegyzem:

1. sem okom, sem kedvem nincsen *czirógatni* a Csokonai-nevéről elkeresztelt érdemes és komoly testületet; csupán igazságot találtam fel;

2. csodálom, hogy a kör tudós titkára irásomból olyas valamit olvasott ki, a mi abban nem foglaltatik. Én ugyanis nem a nyújtott segély összegét kicsinyeltem, hanem az irodalom dédelgetésének ezt a sajtosboltzagu módját, melynek **csak kölcsönpénz** van illetőleg volt isentől áldott tehetségű poéták műveinek kiadásához;

3. éppenséggel nem tartozik reám, hogy a szóban forgó öt poéta megvan-e elégedve a *Csokonai* nevét hordozó társulat részéről nyilvánított ilyen sajtosboltzagu, okos, tüzér számításra alapított támogatással. Én a magam nevében beszéltem és mondom, ha a társulatnak nincsen pénze ilyen czélra, akkor utasította volna el a kérelmezőket, ha pedig van némely alapja (pedig kell lenni!), ekkor nyújtott volna annyi összeget, amennyit erejéhez mérten nyújthatott, de semmiestre sem **kölcsönképpen**, hanem egyszerűsmindenkorra adományozván. — Tudtommal — csakugyan — tettek is ilyen indítványt. Az ilyen kölcsönpénzzel való spekulálás semmiesetre sem illik a társasághoz, amelynek majd a neve is oda lesz bidgyesztve a megjelenő kötetre.

4. A mi „a zsenge irodalmi termékek“ czélzatos, ilyen kamatnélküli kölcsönpénzes támogatásával való előhozakodást illeti, arra annyit mondom, hogy az „Uj Bokréta“ öt poétája van olyan izmos, **igazi magyar** tehetségű poéta, a kik a Csokonai kör ilyen sajtosboltzagu támogatása nélkül is emberek a talpokon és kötétknek a nyomtatékát semmiesetre sem adja meg, hogy az a Csokonai-kör czégére és a Csokonai-kör kölcsönpénzének részleges becsü támogatásával jelenik meg.

5. Miután a Csokonai-kör „általam“ kifogásolt és megrovott irodalmi-spekuláns irányával nem értek egyet, nagyon természetesen a taggyűjtésre sem vagyok hajlandó; sőt kötve hiszem, hogy Csokonai, ha föltámadna, helyeselné és elfogadná az ilyen sajtosboltzagu üzér eljárását.

Egyébként vagyok, a ki vagyok, a panasztól czikkirója:

ifjabb Mórócz Pál.

A piros köpenyes bábaasszony.

Leleplezett sötét bűnök.

A szabadkai sötét bűnök és czinkostársaság leleplezése országos feltűnést keltett. Távirati hirt mi is közöltünk a szabadkai bábaasszony és elcsábított, megrontott áldozatainak sötét bűnéről. Nem szándékunk a részletezésbe belemélyedni, csupán néhány eredeti adatot, melyet Szabadkáról vettünk, közlünk az emberi elvetemültség jellemzésére.

A piros köpenyes bábaasszony.

A bűnöst Bienenstock Kálmánénak hívták, de Szabadkán Bogdányira magyarosította a nevét. Szabadkára 1899-ben került. Két-három kis hirdetéssel adta tudtára a közönségnek megérkezését. Mint kitünő maszírozó és még kitünőbb szülésznő ajánlotta magát.

Sokáig feltűnés nélkül végezte mesteriségét, de csakhamar kibontakozott a szerénység homályából. **Vérpiros köpenyben járkált**, mintha szimbolizálni akarta volna mesteriségét. Azután nem elégedett meg a gyalogjárással. Bérkocsin járt már. Ugy látszik, nagyon megszorodott ügyfeleinek a száma, amit az is sejtetett, hogy a vérpiros köpeny fölé vastag aranylánczot is akasztott. Nemsokára nem is beszéltek másról, mint a piros köpenyes aranylánczos asszonyról. Ez a feltűnés lett árulója. Kérkedésével csak előbb kierőszakolta a természet törvényeinek boszuját.

A suttogással azonban a bűnös bábaasszony nem törődött. Nyíltan híresztelte, hogy az ő bűneinek hatalmas védői vannak. Végezetül azonban ez a híresztelés sem használt. Az az élet, melyet pusztított, boszszut követelt. Meg is kapta. A bűnösök ismertek lettek.

A letartóztatás.

Több napi vizsgálat után, mikor már a letagadhatatlan bizonyítékok egész halmaza állt rendelkezésre, a rendőrség maga elé kísértette a bűnös bábaasszonyt. Tagadott ugyan, de a tanuk, a bűnrészesek vallomását, a tényeket letagadni nem lehetett. A rendőrség nyomban le akarta tartóztatni, de ekkor szivgörcsöket kapott, úgy hogy az orvosi vélemény alapján a letartóztatást el kellett halasztani.

Ezt a szabadságát azonban Bogdányiné arra akarta használni, hogy megmenekedhessék. Bűnrészeseihez szaladgált s ezeket részben ígéretekkel, részben fenyegetéssel

akarta hallgatásra kényszeríteni. A rendőrség azonban most már minden lépését figyelemmel kísérte s ijesztgetéseinek hamarosan nyomára jött. Ez most már arra kényszerítette, hogy a bábaasszonyt lakásán rendőri felügyelet alá helyezze. Éjjel, nappal két-két polgári rendőr ügyelt lakása körül, melyet nem hagyhatott el.

Otthon egész nap kétségbeesetten járt-kelt szobájában, kezeit a fején keresztezve össze. Senkivel sem beszélt, s ha valaki be tévedt hozzá, durván utasította ki.

Szerdán azután az orvos ismét megvizsgálta, s minthogy megállapította, hogy görcsei megszűntek, orvosi szempontból hozzájárult előzetes letartóztatásához. Ennek alapján azután a rendőrség délután elővezettette, s előzetes fogházba helyezte, ahonnan valószínűleg az ügyészség vizsgálati fogságába viszik.

Templomban is áldozatokat szerzett.

Szinte elrémítő, hogyan szerezte a piros köpenyes bábaasszony bűntársait.

Kiderült egy eset, mikor a bűnös asszony a templomban, istentisztelet közben lépett egy urinőhöz. A nehéz megélhetésről kezdett beszélni, de ügyesen előtérbe tolt az élet élvezeteit is.

— Minek már magának gyermek, kezdte. Van már elég. Tudja mit, megszabadítom. A megszólitott urinő irtózáttal fordult el a csábító demontól.

Szemérmelensége, vakmerősége már az utcán járó-kelő nőket sem kimélte. Tudta azt is, hogy mennyit kell kérnie. Kevesebbet kért a szegénytől, többet a gazdagtól. Megtette azt is, hogy elment a nők lakására s ott kínálta bűnét. Sajnos hogy az, akinél volt, azonnal nem kísértette a rendőrséghez. Sajnos, hogy több volt az elcsábított, mint a becsületesen érző nő.

A gőzfürdőben.

Kiszámított ravaszság lehetett minden lépése. Megtette azt, hogy belopódzott a gőzfürdőbe s ott szemelte ki áldozatait.

Mikor azonban a fürdő személyzete gyanakodni kezdett, mert hiszen bizonyítani nem lehetett, a bűnös bábaasszonyt kitiltotta a fürdőből, oda többé be nem bocsátották.

Bizonyítékok és egyéb vádak.

Mikor Bogdányinét a rendőrség kihallgatta, mindent tagadott. A rendőrség erre felolvasta neki a vallomásokat, s megmutatta neki a lefoglalt eszközt. Mikor a gyilkos ezt az amugy ártatlan eszközt meglátta, még azt is tagadta, hogy ismerné; pedig jól tudta a rendeltetését, jól tudta azt is, hogy hol szerezte be.

A beszerzési forrást már nem hazudtolhatta meg. A kereskedő, akinél vette, rávallott. Megvallotta, hogy nagyon sokat vett nála Bogdányinét.

Még egy más tiltott dologgal is vádolják a letartóztatott bábaasszonyt. Azzal ugyanis, hogy találgatást közvetített a lakásán.

Egyelőre csak ennyi való a nyilvánosság elé a bűnök halmazatából. Nem soká kell várni, s akkor a bűnösöket, akinek a neveit most elhallgatjuk, a közvélemény szintén megismeri. Ez a közvélemény ítélete lesújtóbb lesz a földi igazságszolgáltatás ítéleténél.

Végül a „*Bácskai Hirlap*“ ezen nyílt kérelmet közli:

„Felkérünk mindent, aki e rémes bűnhöz méltó undort képes érezni lelkében, segítse rendőrségünket a nyomozásában. Amit csak tud ilyen bűnökről, hiszen oly nyíltan beszélnek róluk, jelentse azt, akár névtelen levélben is, a nyomozást vezető rendőrkapitánynak, László Gézának.“

A féltékeny királyleány.

Mese az agyonlőtt komornyikról és színésznőről.

Messze-messze-messziről, a dalai láma országából küldik nekünk a tudósítást egy véres, szerelmes házassági lámáról, amelynek egy királyi sarjádék a hősnője.

Élt ott egy király, aki jó és derék és szereti a népe. Sok szomorúságot ért már meg a király, gyermekei, unokái szívében, hol vésses, hol regényes szerelmek lobbantak olthatatlan lánggal s a jó öreg király okulván a szomorú tapasztalatokon, nem állt utjában a szerelmeseknek s engedte, hogy a királyi hercegnők és hercegek a szívök választása szerint házasodjanak.

Egy királyleány s egy rangján alul való herceg is megszerették egymást s a dicső királyi család feje áldását adta a szép nászhoz.

Az ifju pár boldogan élt néhány esztendeig. Történt azonban, hogy egy idegen istennőnek, Tháliának papnője megvette a szemével, a csókos ajakával az ifju férjet, aki éjjelét és napalát ott töltötte Thália berkeinek széphanu csalóányánál.

A királyleány, a feleség szívében fellángolt a haragos féltékenység s egy estén revolverrel felfegyverkezve ment el Thália templomába, hogy ott tetten érje csapodár férjét a csókos kis papnővel. A királyleány egyenesen az öltözőnek tartott, melynek ajtaja mögött férjét s kedvesét sejtette. Az ajtó előtt azonban egy komornyik állott. Mert a dalai láma országa is bevette ám már a kulturát s a nagy urak kedveseinek öltözője előtt komornyikok állanak.

— Engedj be rabszolga! parancsolt a komornyikra a királyleány.

— Nem lehet nagyasszony, szólt alázattal a komornyik. Fejemet veszik, ha most beeresztlek.

A királyleány erre felemelte a revolvert, melyet köpenyege alatt hozott és lelőtte a komornyikot. A rabszolga összeesett és néhány óra múlva meghalt.

Ezután berontott az öltözőbe s ott találta férjét Thália papnőjének karjai között. Ismét dördült a revolver és véresen esett össze Thália papnője. Talán már meg is halt, ha fel nem gyógyult azóta.

Súgva-búgva adták egymásnak a véres tragédia hírét a dalai láma országában az alattvalók s lassan-lassan, kerülő uton jutott el egészen Budapestre.

Mi az ujság?

Négy napos álom. Érdekes betegek van s biharmegyei közpórházban. Egy fiatal leány, akit négy napig tartó álmából tegnap ébresztettek föl az orvosok. Még a múlt pénteken egy cselédhelyező intézetbe beállított egy csinos szőke lány, aki Erdélyből jött, hogy Nagyváradon keressen szolgálatot. Az intézetben soká várakozott s elaludt. Mikor már az álma sokáig tartott, költögetni

kezdték, de a leány nem ébredt. Szólógták, cibálták, loesolták, dörzsölték: hiába. Normálisan lélezett, de aludt, mélységesen aludt. Bevitték a közpórházba, ahol az orvosok nyomban észrevették, hogy a leány álma nem természetes, inkább nónaszerű beteges alvás, amelyből az orvosoknak sem sikerült fölrázni a hajadont. Négy napon át villamossal ébresztgették, s végre tegnap hosszas, tarasztó kísérletezés után sikerült az érdekes beteget halálosnak tetsző nagy álmából életre kelteni. A leány, akit álmában mesterségesen tápláltak, elég jól érzi magát s legközelebb elhagyja a kórházat.

A tárogató. A régi magyar hangszeréről érdekes cikket írt Tóth Béla, a cikkben egyebek között a következő dolgot írta: „A tárogató sajátabb neve többnyire török sip volt, mert tárogató sipon mindenféle más harányszavu sipot is értettek a régi magyarok. Comenius fordítója, Szilágyi Benjámín például az orgona sipjaira alkalmazza e szót. Keresztési József 1790-ben úgy írja, hogy a szent korona visszahozatalakor „török sipokban fúvattak“ a nóták Nagyváradon. A tárogató a régiségben tudtommal mindig csak melléknév, a sip jelzője. Mestereit tárogató siposnak, török siposoknak vagy röviden siposoknak nevezték. Magyar ritkaságok című könyvemben emlitem azt az ismeretes adatot, hogy Mária Terézia korában a jász-kun bandérium török siposa Kovács György volt, a kit aztán Siposnak neveztek el, a családja még ma is e nevet viseli. Ez adat annyiban helytelen, hogy Kovács György nem Mária Terézia, hanem Rákóczi korában élt. Ezt írta nekem Nagyváradról ösnuokája: Sipos Orbán tankerületi főigazgató ur, ki Sipos Kovács György sipját ma is kegyelettel őrizi. Közölvén ez érdekes adatot, köszönetet mondok közművelődésünk régi érdemes munkásának, Sipos Orbán urnak, nemcsak ez és más becses felvilágosításáért, hanem azért is, hogy midőn a duplasip és a tárogató szerkezetének hasonlóságait kerestem, fontos anyagot bocsátott rendelkezésemre. — Továbbá köszönetet mondok számosaknak, kik engemet azon vizsgálódásaimban hasonlóképen támogattak. Az egész anyag a nemzeti muzeum néprajzi osztályába fog kerülni“.

Háromszor lőtt magára. Dürr József, huszonegy esztendő másodéves müegyetemi hallgató özvegy édes anyjától, Dürr Miklósnétól, aki Merczyfálynán lakik, szeptember elején ment a fővárosba s a Mária-utca 17. sz. alatt bérelt lakást. A fiatal ember az utóbbi időben teljesen elhanyagolta tanulmányait, késő éjszaka vagy hajnalban járt haza és folyton mulatozott. Már kedden öngyilkos akart lenni a lakásán, de kivették kezéből a forgópisztolyt, amelyet a háziasszonya elzárt. A nő szerdán este az Eszterházy-utcai gróf Károlyi-palotába ment azzal, hogy egész éjjel ott marad. Távollétében Dürr előkereste a revolvert s este kilencz óraker elment hazulról és beállított a Rökk Szilárd-utca 2. szám alatt levő Rábaköz-kávéházba. Ott egymásután üritette a sörös palackokat s huzatta a cigánnyal a szomorú magyar nótákat. A primásnak még feltűnt, hogy Dürr, aki máskor

mindig társaságban mulatott, ezuttal egyedül van s állandóan a zsebében motoszkál. Mikor megkérdezte, a fiatal technikus őszintén megvallotta, hogy amerikai párbaj következtében legkésőbb éjfélig öngyilkossá kell lennie. Kijelentését nem vették komolyan s Dürr tovább folytatta a sirvavigadást, míg aztán — tíz percczel tizenkét óra előtt — hirtelen előrántotta revolverét. Háromszor gyors egymásutánban a mellébe lőtt. Az egyik golyó a mellét furta át. Telefonáltak a mentőkért, akik Dürrt életveszélyes állapotban szállították a kórházba. Három levelet hagyott hátra, köztük egyet az édes anyjának. Ismerősei azt hiszik, hogy igazat mondott, amikor amerikai párbajról beszélt, mert Dürr vagyonszaládból való, két-háromszáz forintot is kapott egyszerre hazulról s anyagi gondjai nem voltak.

Hozomány vadászó tisztok. Halifax hívei (ebben a lucskos időben is) bizonyára érdeklődéssel fogadják azt az érdekes hírt, amely a hamburgi jégpályán történt néhány nap előtt. Martin gazdag kereskedő felesége mindennap ki szokta kísélni két szép leányát a jégpályára s általában a fiatalok korcsolyáznak, a mama a melegedő helyiségben tartózkodik. Néhány nap előtt ismét így történt, de hat óra felé a mama türelmetlenül kezdett, hogy leányai nem jelentkeznek hazamenetel végett, amikor még félóra is elmúlt, Martinné elküldte jó ismerősét a leányai megkeresésére. Hanem az nélkülök jött vissza, mert sehol sem találta meg őket. Mult az idő, elérkezett 7 óra, majd fél 8 s az asszony kínos aggodalmakat állott ki. Lassankint oszolni kezdett a sokaság a jégről; most már könynyben lehet keresni a leányokat, de bizony azok nem voltak sehol. Martinné kétségbe volt esve, haza sietett abban a reményben, hogy otthon lesznek a leányai. De bizony hiába remélte ezt. A leányai nem voltak otthon, hanem nemsokára hír jött tőlük. Egy bérzsolga levelet hozott a szülőknek, amelyben a két nővér tudokra adja, hogy megszöktek a gavallérjaikkal, akik feleségül akarják őket venni. A szökevények Londonba mentek. A kinos botrány azonban el fog simulni, mert ezek után a szülők nem ellenkeztek a leányaikkal. A szöktető két fiatal tiszt volt.

Miért mozgósítanak? Néhány nappal ezelőtt a „Szegedi Napló“ föltétlenül megbízható forrából azt a mindenfelé nagy feltűnést keltett hírt közölte, hogy márczius hó folyamán a IV. és VII. hadtestet mozgósítják Hercegovina délkeleti határára. Már akkor jeleztük, hogy ez a riasztó terv bizonyára azon alapul, hogy az, amit a diplomáciai higgadtság süttöt-főzött, nem birta elfojtani a Balkánon kigyúladt nemzeti szenvedélyeket. Híradásunkat most megerősítik a fővárosi lapok, regisztrálván a bécsi külügyminiszteri körök azon véleményét, hogy a bolgár-török viszonyok a lehető legválságosabbak, a fegyveres összeütközés a bolgár-török határon kikerülhetetlen s valószínű, hogy még ebben a hónapban megkezdődik a vérontás. Az illetékes körök már számot is vetettek azzal, hogy a Balkán lángborulása esetén a monarchiának kell

egyveresen közbelépnie Oroszország helyett is, amelylyel szorosán összefüzte érdekeit s a melynek most elég dolgot ad a japáni — konfliktus.

Parasztleányból francia vértestisztné.

Magyar leány szerencsése Párisban.

A szerelmi történetek között nem a legérdekesebb az itt elmondott párisi történet, melynek egy kis parasztleány a szerencsés hősnője, a hőse pedig egy francia vértestisztné.

Az érdekes szerelmi regény olyaténképpen kezdődött, hogy ezelőtt két esztendővel Sylvain-Lévy francia tüzérkapitány birtokot vásárolt Magyarországon hét éves fia számára. A tüzérkapitány úgy tervezte a dolgot, hogy azon majd fia maga gazdálkodik és ehhez magyarul kell tudnia. Hát egy bájos kis magyar leányt hozatott Párisba: Török Katicza leányzó. A bájos kis magyar leány tizenhat éves volt és az előkelő Trocadero kerületben igen különösen érezte magát. A francia és magyar szónak egymással igen ellentétes hang- és értelemvilága nagy baja volt Török Katiczának. Mert egyébként ez ur család ugyszólván a saját gyermekének tekintette és minden jóban réseltette. Időközben a hét éves fiu egy pár magyar szót is fecsegett már, ennek a család roppant örült s Katiczát valósággal deldelgette.

Az első esztendő múltán Török Katicza már hosszú francia szoknyát, kis lakktopánt viselt és a széke haját parisián fésülte. És másfél esztendő alatt kitünően megtanult francziául, bár ezen virágos nyelvet ropogós magyar akcentussal beszélt. De ennek is baja volt és a Sylvain-Lévy család rajongott érte, de legjobban a kapitány unokaöccse, aki ugyancsak katona, hadnagyi rangban a vértés ezrednél. Katicza kezdetben nevette a sisákról lelógó nagy szőrtónatot, a francia vértésnek csakódását. Később a nevetését valami titkos s édes gyötrellem váltotta fel.

A vértés hadnagy pedig Sylvain-Lévy kapitánytól megkérte a Török Katicza — kezét! És minap este a Sylvain-Lévy szalonjában megtörtént az eljegyzés! Egy szegény kis magyar parasztleány s egy előkelő francia tiszt eljegyzése.

A társaságból.

A barátságos szalonokban, a kedves nők részéről, mint szomorodva halljuk, — „*turcsa háború*“ folyik.

Odáig fajultak a debreczeni állapotok, hogy ma már azt is fontra tesszik: kálvinisták vagy pápisták rendezik-e a bált; mert a rendezőség felekezetéhez képest vagy a pápista, vagy a kálvinista marad el a bálból.

Én azt mondom, hogy ne cselekedjétek ezt. De a mennyiben itt tervszerű bujtogatásról, a debreczeni felekezetek békéjének célzatos megzavarásáról riadoznak az elvakult és elfogult harcizürtösök, lesz alkalmunk és módunk a háborut szító felekezeti, társadalmi békét zavaró kürtöt a torkukra nyomni.

Mert mi magyar hazánk, magyar fajunk fejlődését fölé helyezzük mindenféle templomi *persely politikának*.

Megdöbbenéssel hallottuk, hogy már az ugynevezett „piros bál“ ellen folytak fondorkodások, kapacizálások.

Mi nem hirdoboltuk ezt a bált, de fájlalnunk kell, hogy eme olyan fényes sikerrel végződött bál ellen csak azért izgattak, mert azokat protestáns jogászok rendezték. Mint halljuk, most meg a református nőegylet szombati estéje ellen izgatnak felekezeti jelszavakkal és a női szalonokból kivetett selyemhálós fondorlatokkal; hogy X-ék, hogy Ipszilónék ne menjenek a bálba; mert azt kálomista nők rendezik.

Bizonyosok vagyunk a református nőegylet társasvacsorájának és az azt követő táncmulatságnak fényes sikere felől, hanem a bájos és nem bájos ellenakna gyártókat intjük a közös béke, a közös szeretet, a közös eszmények nevében, ügyeljenek, mert néha visszafelé sül a puska, visszafelé robban az akna.

Pedig hát ilyen pusztításokra épenséggel nincsen szükség; hisz inkább mindnyájunknak építeni kell a pusztuló magyarságért.

Farsangi naptár.

Február 6-án. Nő egyleti bál a »Biká“-ban.
 Február 6-án. Postás bál a »Koroná“-ban.
 Február 6-án. Máv. Altisztikar táncvigalma.
 Február 6-án. Stern-féle gyár munkásainak bálja a Margit fürdő tánctermében.
 Február 7-én. Iparos kör bálja a »Biká“-ban.
 Február 13-án. Debreczeni Első Temetkezési egylet táncmulatsága a Koronában.
 Február 13-án. Függetlenségi kör bálja a »Biká“-ban.
 Február 13-án. Kereskedelmi Csarnok estélye.
 Február 13-án. H-hadház kaszinó bálja a nagyvendéglő termében.
 Február 14-én. Füllér Egylet tea estélye a »Biká“-ban.
 Február 20-án. Falk Ármín és társa kefégyár munkásainak bálja a »Biká“-ban.

UJDONSÁGOK.

— **Az új-párt országos szervezkedése.** A báró Bánffy Dezső vezérlete alatt alakult új-párt, amely már számtalan kerületben megalakult, országos szervezetet fog nyerni legközelebb. Az új-párt kiáltványt fog intézni a nemzethez a jövő hó elején. E kiáltvány szövegét a már megalakult párt-szervezetek kiküldöttjeivel fogja megszerkeszteni Bánffy Dezső elnökletével. E célból vasárnap bizalmas értekezlet lesz Budapesten Bánffy báró lakásán, amelyen a debreczeni új-párt vezetőségét dr. Körösy Kálmán párttitkár fogja képviselni.

— **A debreczeni és nagyváradai ezredek gyakorlatai.** A nagyváradai 37-dik és a debreczeni 39-ik gyalogezredek közös gyakorlatai, a melyről már írtunk lapunkban, a jövő hét kedd és szerdai napján fognak lefolyni. A gyakorlatok helyszíne Margitta környéke lesz. Itt fognak a csatározások lefolyni. A 37-ik gyalogezred legénye és tisztjei Margittán lesznek elszállásolva, a 39-esek Margitta közelében eső falvakban. Tel idején az ilyen nagyobb szabású manőverek ritkaságszámba mennek. Steinsberg altábornagy éppen azt akarja kipróbálni, hogy a derék ezredek legénységének a hideg időben milyen a magatartása. A nagy téli manőveren részt vesz mindkét ezred önkéntes iskolája is. Az önkéntesek ezuttal nem külön csapatban lesznek, hanem századaik kötelékében teljesik a szolgálatot.

A kutatás és patrull szolgálatok végzésére egy század Vilmoshuszár is be lesz osztva a 37-ik gyalogezredhez. Margitta környékének mindenesetre mozgalmas napja lesz két napig, a két ezred együttes gyakorlata is érdekes látványosság lesz.

— **A polgári fellebbezés kiváltása.** A tanács egyik korábbi határozatában a polgári fellebbezés kiváltására végső határnapul január utolsó napját tűzte ki. Azonban a házbirtokosok jelentékeny része, amely a márczius 1-jén lejáró terminushoz van szokva, elmulasztotta kiváltani a maga kompetenciáját s február elseje óta a házi-pénztár kénytelen volt tömegesen utasítani vissza az elkésett jelentkezőket. A tanács tehát mai ülésében a kiváltási időt február végéig — nagyon helyesen — meghosszabbította.

— Felhívás Dobieczy Sándorhoz.

A máv. tisztviselők és alkalmazottak küldöttségileg adták át memorandumukat Dobieczy Sándor országgyűlési képviselőnek, a vasutasok fizetésének rendezését kérve benne. A küldöttségben képviselve voltak az egész ország vasutasai. Dobieczy Sándor akkor minden jókat ígért, de még mindeddig semmit sem tett. Éppen ezért a vasutasok ez uton hívják fel Dobieczyt ígéréteinek beváltására.

— Előadások a tanári körben.

A debreczeni kerületi tanári kör szombaton délután 4 órakor gyűlést tart az ev. ref. kollegium kis tanácstermében, a melyen dr. Eberhardt Béla és Barcsa János tanárok fogják ismertetni az új utasításokat.

— Házasságkötések az állami anyakönyvi hivatalnál

házasságot kötöttek: Sándor György—Kiss Juliánna, Kompári Gyula—Elek Juliánna, Dobránszky Gergely—Nagy Zsuzsánna, Tóth Sándor—Kulesai Eszter, Schmidt János—Váradai Róza, összesen 5 pár.

— Uj juris doctor.

A debreczeni aranyifuság egyik kedvelt alakja, Fáy Arthur a jogtudományi államvizsgát sikerrel tette le.

— Kisdedóvó kötelesek.

A kisdedóvó kötelesek összeírására utasította a várost a közoktatásügyi kormány, a mi egyszer szerfelett nehéz munka a városnak, másrészt pedig alighanem újabb anyagi terhek okozója is lesz, mert a város területén kevés a gyermekóvó.

— Az ideai dohány termés.

A helybeli dohánybevételek ez évben igen jó sikerűnek mutatkozik, a dohánytermés úgy mennyiségileg, mint termés tekintetében kitünően sikerült, a mennyiben a holdankénti termés átlagában a tíz métermázsát haladja meg s a kitünő minőség mellett igen szép jövedelmet biztosít.

— Motoros járművek összeírása.

A debreczeni 39-ik gyalogezred kiegészítő parancsnoksága átírt a városi és a megyei hatósághoz, hogy írja össze azon egyének neveit, a kiknek motoros kerékpárjuk, teher vagy személyszállításra szánt motoros járművek van. Ezekről azután hivatalos kimutatást készítenek a hadvezetőség számára, hogy háború vagy mozgósítás illetőleg jelenleg nagy gyakorlatok esetén azokat felhasználhassák. Persze, alig kerül ilyen, a mi vidékünkön, így hát az összeírás nem okoz különös nehézségeket.

— **Elhunyt főügyész helyettes.** A debreczeni bíróságnál ismét gyász eset történt. *Böszörményi József* főügyész helyettes halt el csütörtökre virradóra hosszús szenvedés után. Halála hírére a bíróságok épületére kitűzték a gyászlobogót. Szombaton temetik a magyar törvénykezés ezen kiváló tagját, a ki *Miskolc*-on született. Hosszas szervei szivbaj ölte meg. Halálával debreczeni rokon uricsaládokat is gyászba borított. A család által kiadott gyászjelentés így hangzik:

Özv. dr. Böszörményi Józsefné szül. Szeőke Katalin mint hitves, ugy a maga, valamint az édes anyja özv. Böszörményi Józsefné szül. Lichtenstein Karolin, a gyermekei: Kata, Mária, József, valamint az alulírott rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy a hön szeretett férj, hű fiu, szerető apa, jó testvér és rokon hiripi és ivacsói dr. Böszörményi Nagy József debreczeni kir. főügyész helyettes nincs többé — meghalt 1904. február 4-én reggel 8 órakor, életének 48-ik, boldog házasságának 18-ik évében, hosszús szenvedés után. A kedves halott földi maradványai f. hó 6-án délelőtt 1/2 10 órakor, a Rákóczy utca 11. sz. gyászháznál tartandó rövid ima után Szatmárra fognak szállítani, a hol is ugyanaznap délután 3/4 órakor a pályaháztól az ev. ref. temetőben fognak örök nyugalomra helyezni. A viszontlátásig gyászolunk, siratunk. Apósa: Szeőke Bálint. Testvérei: Böszörményi Árpád, Böszörményi Ida és férje Szabó Béla és gyermekei. Sógora: Szeőke István és családja. Szeőke Ilona férj. Kölcsey Jánosné és családja. Szeőke Bálint és gyermekei, Szeőke Zsigmond és családja.

— **Debreczen képes lapokon.** A város hatósága a párisi világkiállításon a Hortobágyról és Debreczenről több csoportképet állított ki. A fényképfelvételeket lovag Chilinszky készítette és a felvételek 2000 koronájába kerültek a városnak. Ezekről a képekről levelezőlapokat akart sokszorosítani és forgalomba hozni *Dávidházy Kálmán* és *Eperjessy István* könyvkereskedő. Időközben azonban megtudták, hogy azokat a képeket már valamelyik lipcsei cég, kinek Chilinszky a matriczokat eladta, sokszorosította. A tanács azokat a matriczokat a maga tulajdonának tekinti és kérdést intéz most már Chilinszkyhez, miféle jogon adta el annak a külföldi cégnek a matriczokat?

— **Az ex-lex nem ártott.** Az osztrák-magyar bank közlése, hogy minden részvénye után az 1903-iki második felévre (49. osztalékszervény) osztalék fejében 32 korona 20 fillér jár, mely február 4-étől fogva az osztrák-magyar-bank bécsi és budapesti főintézeténél, valamint minden fiókjánál kifizetetik.

— **Rozoga fogház.** A katonai fogházfelügyelő lakása a Péterfia-utcai katonai fogháznál, mint az állomásparancsnokság a tanácsnak jelenti, átalakításra szorul. Az állomás parancsnokság megkeresésére az e hó 9-én tartandó szemlére a tanács *Aczél Géza* főmérnököt küldötte ki.

— **Az ev. ref. nőegylet táncmulatsága.** Már csak egy nap választ el bennünk a református jótékony nőegylet táncmulatsággal egybekötött házi estőjétől. A rendezőség gondoskodott mindarról, ami a multság sikerét biztosíthatja. Mindenütt, minden körben csak arról a multságról beszélnek és arról a hírről, hogy az asztalok körül mintegy száz urleány fog felszolgálni és a sátrakban a választmányi tagok hölgyei működnek közre. Akik véletlenül nem kaptak meghívót, méltóztassanak *Koncz Ákos* titkárhoz fordulni, ki szívesen küld meghívókat azok részére, kiket egyes családok meghívni óhajtanak. Pályajegyek *Zádor Lajos* urnál jegyezhetők elő. Akik valami ajánlékokat küldenek a vacsorára, méltóztassa-

nak adományait szombaton délután 8 órától kezdve az Arany Bika disztermébe felküldeni. A belépővel vacsoraszervény jár, egyéb étel, továbbá az italok külön fizetendők, de rendkívül mérsékelt áron. Az árak az asztalokra tett árjegyzéken jelölve lesznek. Mint értesülünk igen sokan jönnek a megye területéről, továbbá a szomszéd Szabolcs, Bihar és Szatmár megyékből.

— **Szabadulás az államfogházból.** A debreczeni esküdtszék a múlt év elején hosszabb szabadságvesztéssel sújtotta *Szatmári Ferencz* helybeli czipészt, a ki a szocialista párt mellett izgatott. Szatmári a szegedi államfogházban töltötte ki 4 hónapig és 2 napig tartó büntetését és szerdán szabadult ki, Szegedről már haza is jött az elvtársak örömeire.

— **Az altiszti-bál.** A 39. gyalogezred altiszteinek a város át engedte szombat estére a Pavillon-laktanyában levő sorozó helyiséget, a hol az altisztek báltrendeznek.

— **Véresre verték.** A város végén *Novák András* részeg napszámot véresre verték ismeretlen tettesek. A vérbe borult ember, aki a fején is súlyosabb sérüléseket szenvedett, a rendőrségre igyekezett, de utközben a színháznál elesett. A kórházba szállították.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalhoz: *Weisz Erzsébet* izr. 2 éves, *Varga András* ev. ref. 7 éves, *Szabó János* ev. ref. 2 éves, *Szabó Mihály* r. kath. 41 éves, özv. *Bartha Jánosné* ev. ref. 73 éves, *Horváth Józsefné* ev. ref. 41 éves, *Nagy Józsefné* ev. ref. 56 éves, *Lengyel András* r. kath. 2 napos, dr. *Böszörményi József* ev. ref. 47 éves, *Badár János* ev. ref. 65 éves.

— **A pipára gyűjtés tudománya.** A „Szegedi Napló“ írja az alábbi jóízű történetet az alföldön híres *Daróczi Pál* pusztai kapitányról, a ki Hajdunánásról került az áldott magyar Szegedre betyárokat kergetni és irtani.

Daróczi biztossal történt ez a jóízű eset a hatvanas években, mikor alsótanyai pusztá-biztos volt. Egyszer, a városba haladtában, pipára akart gyűjtani, tüzserszámja azonban nem volt. Észrevett a közelben egy juhászgyereket, s odalovagolt hozzá:

— Ugyan fiam, van-e tüzserszámod?
— Van. — Mit akar kend velem?

— Pipára szeretnék gyűjtani.

A gyerek elővette a szerszámját. Szikrát csalt a taplóba és a pipába tette. De biz az csak nem akart füstölni. Mondta is Daróczi ezt a gyereknek, mire az elkérte tőle a pipát. Megnézte, végül kifakadt:

— Kend is olyan bolond ám, mint édősapám! Hát nem tudja kend, hogy lukat köll csinálni a taplónak a pipában?

— **Rablás a tanyán.** Tanyai emberek hozták a hírt, hogy az éjjel *Biró Pál* tanyáját ismeretlen tettesek kirabolták. A káros eddig még nem tett jelentést.

— **Exhumálás.** Gróf Csáky Adorján holttestét, akit pár hónappal ezelőtt temettek el Dobreczenben, a család óhajására Szepesmegyébe, Szepesujvár mellett, Határra, a gróf Csáky-család temetkezési helyére szállítják. Ez irányban a család ügye-sze már be is terjesztette a kérvényt a holttest elszállítására.

x **Báró Edelsheim Gyulay Lipót** saját termésű hegyi borai a mai naptól kezdve literenként méretnek ki a Dreher-féle étteremben. E kitűnő ídeli termésű és 1901. évi hegyi borok megízlelésére meghívja a közönséget **Markus Jenő**.

TÁVIRATOK.

Külgögyek a delegációban.

Bécsben a magyar delegáció külgögyi albizottsága *Láng Lajos* elnöklete alatt csütörtök délután tartott ülést. *Falk Miksa* ismertette a közös külgögyi kormány előterjesztését, amelynek fontosabb részei, hogy a **hármasszövetséget főlujtották**, a mi a világbéke biztosítéka, a Balkán-kérdésben, a mely most válságos, a nagyhatalmakkal meg egyezésre jutottak, Rómával is rendben vannak. Itt az előadó azon felfogásának adott kifejezést, hogy a pápaválasztás elleni *vetó* kizárólag osztrák császári jog. Kéri, hogy a delegáció fejezze ki bizalmát és a külgögyi költségvetést fogadja el. Az itthon dühös és obstruáló kurucz, de Bécsben ellakajosodó *Ugron Gábor* udvariasan kijelentette, hogy *Goluchovszky* Agenor külgögyminiszter személyének nem, de politikájának bizalmat szavaz. *Pap Géza* a konzuli pályára lépő ifjaknak magyarabb kiképzésben való részesítését kívánja, *Rakovszky* István szerint a *vetó* a magyar király és nem az osztrák császár joga. *Goluchovszky* erre ékes német nyelven felelt a felszólalásokra. *Ugron Gábor* föltétlenül megköveteli, hogy a konzuli pályára lépő ifjak éppugy tanuljanak meg németül, mint magyarul, *Tisza István* gróf az osztrák császári *vetó* mellett érvel. *Rakovszky* István kijelenti, hogy 1892. óta kötelező a magyar nyelv tudása. *Mülner* osztálytanácsos pedig előadja, hogy az olasz nyelv azért kötelező, mert a hajósaink olaszok. Ezzel a külgögyi költségvetést le is tárgyalták.

Agyonlőtt főhadnagy.

Berlin legforgalmasabb utcáján, a Fridrichstrassén az este a polgári ruhában sétáló *Helmer Richard* tüzérfőhadnagyot megállította *Rüder Vilmos* nevű elzülött alak és tüzet kért tőle. A főhadnagy udvariasan gyufát gyűjtött, mire *Rüder* revolvert rántott.

— Ismersz e gazember?

Helmer megtántorodott és menekülni akart, de *Rüder* golyója leterítette, úgy hogy rövid kinlódás után meghalt.

— Tönkretette ez az egyenruhás bitang az életemet. Elcsábította a feleségemet. Leszámoltam vele — mondta nyugodtan a gyilkos és bántatlanul ment egyenesen a rendőrségre, ahol elmondta, hogy *Helmer Richard* elcsábította a feleségét, aminek következtében elzüllött. Mikor megtudta, hogy *Helmer* meghalt, csak annyit mondott:

— Így akartam én is. Legalább boszút állottam az életem megrontóján.

Az orosz-japán háború.

Port-Arthurból jelentik: Három szibériai lövésvezredet kisebb csoportokban küldték a Jalu folyó mentére és a tábori tüzségség legnagyobb részét vasuton indították el ugyanoda. Hír szerint négy ujonnan alakított szibériai ezred, mely most Raicsonban állomásozik, vett parancsot, hogy induljon Port-Arthurba a helyőrség megerősítésére. A kincsaui-öböl egyik sztratégiailag fontos helyét megerősítették. Port-Arthurból 3000 főnyi csapat indul *Molcherino* tábornok vezetésével oda. Orosz tiszték *Mandzsuoorszag* több helyén lovat vásárolnak. *Tailan* és *Port-Arthurban* állítólag csapatszallító hajók állanak készen, hogy szükség esetén csapatokat szállítsanak Koreába. *Oranienburgból* egy urál-kozák ezred érkezett.

Pétervárott

ujabb távirati jelentések szerint eddigelő *heten betegedtek meg pestisben*. Az egészségügyi hatóságok külön kórházban helyezték el a pestisgyanus betegeket és elrendelték, hogy a városi csatornában tüzzel pusztítsák el a patkányokat.

Színház.

Makó és az ő Frizzója . . . Makó igazgató ugyancsak megszerethette a kóklerek királyát, átváltozó Frizzó urat, a kinek a szereplései kasszát töltötték. Ugyanis ha Frizzó Debreczenben befejezi játékeit, akkor Makó igazgató, mint értesülünk, Nyiregyházára is átvizsi és a nyiregyházi színpadon is bemutatja az olaszt.

Színházi hírek. Frizzó pénteken fejezi be vendégszereplését színpadunkon. Ideje is.

Szombaton kerül színre Moreto 3 felvonásos vígjátéka, a „Közönyt közönnnyel“ a legutóbbi szereposztással. Vasárnap két előadás lesz színházunkban, délután Jókai Mór színműve az „Aranyember“ kerül színre félhelyárral. Este Suliván nagy operettje a „Gárdisták“ kerül színre „C“ bérletben.

Mulatságok.

Kereskedő ifjak bálja. A debreczeni kereskedő ifjak csütörtökön este tartották táncestélyüket az Arany-Bikában a Magyar-tervezék zenekarának közreműködésével, akik most mutatták be a kassai versenyen nyert három aranyérmét, a kassai jogászfizuság ajándékát, a szép művű ezüst serleget, amelybe Vörösmarty híres költeményének e páros sorát vésték:

Húzzad, húzzad újra lelkesedve,
Istenekek teljék benne kedve.

Húzták is Magyariek. A bál erkölcsileg és anyagilag egyaránt fényesen sikerült. A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Uray Vilmosné, Kovács Jánosné, Hering Jánosné, Farkas Bertalané, Somossy Lászlóné, Krauze Antalné, Szilágyi Gáborné, Szilágyi Józsefné, Kaufmann Márkné, Nagy Jánosné, Weisz Berta, Budaházy Miklósné, Szilágyi Józsefné, Tóth Mihályné, Boros Mihályné, ifj. Gyürky Sándorne, Deics Ignáczné, Barra Gyuláné, özv. Gulyás Károlyné, Csicsó Lajosné, Kaszanyitzky Endréné, Király Istvánné, Zengevald Gézané, özv. Fridman Mártonné, Barna Mihályné, Csengeri Ignáczné, özv. Rohodi Imréné, Donogán Istvánné, Csicsó Mórné, özv. Bányász Sámuelné, Kalászi Kálmáné, Adler Józsefné, Kajáry Lajosné, Csanády Józsefné, Ács Nagy Ferenczné, özv. ifj. Törő Imréné, Sesztina Jenőné, Hanos Gyuláné, Trázy Lászlóné, ifj. Kardos Lászlóné, Rónay Jánosné, Orosz Mihályné, özv. Péntek Ferenczné, Brüll Lászlóné, Rózsa Albertné, Neuman Joachimné, Szabó Gáborné (Vámospércs), Freudfeld Rudolfné, Eugner Vilmosné, Bartók Imréné, Letzer Józsefné, stb.

Leányok: Kovács Karolin, Hering Mártha, Kovács Juliska, Weisz Aranka, Ernszt Anna, Krauze Terike, Szilágyi Eszti, Nagy Ilonka, Kaufmann Irénke, Budaházy Etelka, Szilágyi Kata, Tóth Juliska, Kálmán Helén, Pünkösdy Ilona, Deuts Irén, Deuts Giza, Springer Stefike, Csicsó Erzsike, Kenderesy Emma, Király Margit, Friedmann Margit, Barna Erzsike, Csengeri Juliska, Rohody Juliska, Donogán Belluska, Lévy Gizike, Goldstein Anna, Bányász Mariska, Kalászy Rózsa, Kalászy Ilonka, Adler Sárika, Adler Hermuska, Csanády Jolánka, Ács Nagy

Irénke, Ács Nagy Mariska, Annody Ilonka, Mandelbaum Emma, Mandelbaum Teréz, Balogh Erzsike, Orosz Etelka, Rónay Margitka, Péntek Gizella, Brüll Rózsa, Rózsa Terike, Neuman Fánika, Neumaun Kornélia, Freudfeld nővérek, Szombathy Juliska, Szombathy Mariska, Szombathy Emma, Varga Juliska.

Közgazdaság.

Debreczeni piaci árak. A vásárfelügyelőség jelentése szerint az 1904. év február hó 1—2-ig megtartott heti vásárok árai a következők:

	kor.	fill.	kor.	fill.
Buza	14	80	15	—
Kétszeres	13	20	13	40
Rozs	11	40	11	60
Árpa	10	40	10	60
Zab	10	—	10	20
Tengeri	9	—	9	60
Köles	8	—	—	—
100 kg.	kor.	fill.	kor.	fill.
Szalonna sós	—	—	—	—
„ uj	116	—	122	—
Háj	132	—	134	—
Zsír	144	—	—	—
Kihizott sertés	104	—	106	—
Sertés hus	102	—	108	—
Széna 100 kg.	5	60	5	—
II. rendű	4	—	3	80
Ló felhajtató	—	980	—	drb.
Elkelt	—	450	—	„
Szarvasmarha felh.	—	2120	—	„
Elkelt	—	1240	—	„
Sertés felhajtató	—	1580	—	„
Elkelt	—	1030	—	„

REGÉNY-CSARNOK.**Az utitáska rejtelméi.**

(Amerikai bűnügyi regény **Old Sleuth**-tól.)

Fordította: **Papp Dezső.** 39

— Hogy jutott hirtelen arra a megalapodásra, hogy én tényleg Silverné vagyok?

— Azt is megmondom. Silver ur halála után kételkedni kezdtem a nálam járt, állítólag az elhunyt leánya igénybejelentésében, amitől O'Grady ur is meggyőződött, sőt most már bizony tudtam, hogy nevezett hölgy becselen uton halad. Midőn azután arra kényszerítettem, hogy az igazat megmondja, akkor beismerete, hogy ő nem a Silver ur leánya, hanem egy közelálló rokona és a vagyon jogos örököse. Föltettem magamba, hogy minden erőmmel az igazság nyomára töreksem, egy ideig azt hittem, hogy két gyémánt küzd egymással és egy kettős összeesküvés törekszik az örökség jogára. Egy titok megfejthetetlen maradt előttem, hogy kinél van a táská?

— Most már tudja?

— Csak sejtem. Azt hiszem, hogy az a hölgy, aki a táskát kiváltotta, a Silver ur és a kegyed leánya. Hogy mi lett vele, hová lett, nem tudom. Talán elrejtőzött, mert félt a Saunders által vezetett összeesküvőktől.

— Ki az a Saunders?

— Az az ember feleségül akarja venni azt a hölgyet, ha sikerül neki a vagyont megkeríteni. Ő csinálta az egész összeesküvést. Én is segítségére voltam, az igaz.

— Megmondaná nekem, hogy ki az a hölgy?

— Brownellné unokája, tehát a távoli rokona Silver urnak. Brownellné már elhalt, ugyancsak gyermekei is. Mellbetegség uralkodott a családjukban.

— És a leány atyja is elhalt?

— Igen. Még akkor a leány egész kicsi volt. A nagyanya nevelte fel és ez uton

kerültek a nekem felmutatott bizonyítékok a kezei közé és a melyből kifolyólag én az ügyét elvállaltam.

TIZENHARMADIK FEJEZET.

Stevens ur minden esetre érdekes és fontos leleplezéseket tett, amelyeket hősünk is elhitt. Mint olvasóink meg emlékezhetnek. Stevens sötét ábrázatu ember volt. Manfred képesnek találta még a legalávalóbb huncutságra is, ha azért megfizették. De azért elég ravasz volt azt kiszámítani, hogy kár a fáradságért, mert ez az összeesküvés kudarcot fog vallani, és így jobb lesz, ha idejekorán kihuzza fejét a hurokból. A becsületeségéért Manfred nem adott volna egy fapitykét, mert bizony tudta, hogy ez az ember már kezdetben meg volt arról győződve, hogy mily ravasz játékban vesz részt és most csak gyenge kísérletet tesz arra, hogy magát ártatlannak mutassa.

— Majd behívom Saunderset — mondá hirtelen a titkos rendőr.

(Folytatjuk.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 149. „C“ Bérletszűnet.
Debreczen, péntek, 1904. évi február 5-én:

Frizzo

átváltozó művész 6-ik és bucsu vendégjátéka.

I rész. Csók Ellenőr.
II. rész. A gyors pinczér.
III. rész. Eldorádó.

Saját termelésű**homoki ó fajborok****leszállított árai:**

1 liter Kövidinka . 52 fillér

1 „ Mustos fehér 60 „

1 „ Ezerjó . 70 „

1 „ Rizling . 70 „

Csanak Józsefnél**DEBRECZENBEN.****Biztos megélhetést nyújthat****Önmagának és családjának**

minden tisztességes ember (nök is) ki egy kis fáradságot és szorgalmat nem kimél.

Kéretnek a pályázók élet történetük rövid leírása mellett ajánlatukat „Biztos jövő“ jelige alatt e lap kiadóhivatalában **nyomban benyújtani**, hogy esetleg ne késsenek.

A tudomány-egyetem klinikája gyógyczélokra elfogadta és használja
A Kolozsvári (Heinrich J.) Ásvány- és Gyógyszappangyár B. T.
gyártmányait

Kiváló gyártmányaik Kénszappan, Kénkátrány, Kátrány, Borax, Benzoe-, Chreolin-, Lanolin-, Iochtiol-, Fehérkátrány, Kénes fehérkátrány-, Epe, Salicyl-, Neutral-gyermekszappan a bőr mindennemű rendellenességei ellen a legnagyobb sikerrel használhatók az egyedül tényleg **desinficiáló** és egyuttal a **legideálisabb toilette-szappan**.

Különlegességünk a Szent László szappan a szab. Ásvány-, Hygiea-, Irodaszappanoknak, melynek festéket, zsirt, olajat, vagy bármennemű foltot hideg vízben is azonnal eltávolíthatnak a kézről.

Egyedül gyártói a szab. Ásvány-, Hygiea-, Irodaszappanoknak, melynek festéket, zsirt, olajat, vagy bármennemű foltot hideg vízben is azonnal eltávolíthatnak a kézről.

Kapható a főraktárban: JÓSA és JÓNA droguériájában, továbbá MIHALOVITS ISTVÁN, FÜLEKI PÁL, L. KOVÁTS NÁNDOR, BALÁZS ÖDÖN, minden illatezer és minden jobb fűszerüzletben.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Amerikai Photo Email képek. Brostü, Medaillon, kézelőgomb és nyakkendő-tű toglatban. Művészileg festve. — Olcsó ár! Vámoser Ödön arcképfestészeti művállalat, Debreczen, Hatvan-utca 6. sz.

Egy teljesen új iroda-berendezés egyenként vagy együttesen eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Piros Dominó! Medaillon-arcképét átveheti Vámoser Ödönnél, Hatvan-u. 6. Ezer csók, Gyuszi.

1 kiló friss uradalmi tea vaj 1 frt 20 kr., 1 kiló teasütemény 90 kr. **Kertész Miklós** fűszer és vegyes üzletében **Csapó utca 5.**

Svájci órák törvényes jellel **Herváth óra művesné!** Debreczen, **Hatvan-utca 2.** Javítások 2 évi jótállással, pontosan szabályoz faló órákat is 24 óra alatt saját rendszerű szabályozó készülékkel.

Ugyes fin felvetetik Komáromi czinkografusnál **Piacz-u. 12.**

Folyékony ezüst tisztít és ezüstöz minden fémtárgyat. Próba üveg 70 fillér, üvegeg 1 és 2 korona **Kontsek Gézánál.**

Katona keztyük tisztítását párját 7 krért, **hálí keztyük** tisztítását párját 10 krért váltalom, **Péterfia-utca 37.**

Szücs munkákat boák készítését gyorsan és jutányosan készít **Rózsa szücsműhelye** kistemplombazár.

Egy régi italméresi joggal bíró ház 2 üzleti helyiséggel, legforgalmasabb helyen, kedvező fizetési feltételek mellett eladó, értekezni **Homokkert-utca 121.** Fülöp meszkereskedőnél.

Részvények

vidéki takarékpénztári, iparvállalati, viczinális vasuti, továbbá **exotikus,** hivatalosan nem jegyzett **értékpapírok,** valamint **külföldi értékek,** épügy **részjegyek legmagasabb árak mellett** vétetnek.

Tőzsdei megbízások kivitele.

Legmagasabbelölég értékpapírokra és sorajegyekre.

BANKBETÉTI TÁRSASÁG

SALGÓ és TÁRSA

BUDAPEST, VI. ker., Andrássy-ut 9. szám.

Parcellázási hirdetmény.

Dr. Balkányi Miklós mártonfalvi birtokához tartozó 62 hold belsőség, 1200 □-öles parcellákban, ház helyekül, igen előnyös feltételek alatt, 10 éves törlesztésre, eladó.

Bővebb értesítés nyerhető **Debreczenben Kossuth-utczán 32. szám alatt.**

Köhögésben

szenvedő használja a rég bevált, köhögés csillapító és jóízű

KAISER mell-caramellait.

Bonbon.

2740. közj. hit. bizonyítvány igazolja, milyen bevált és biztos hatásu ez **köhögés, rekedtség, katharrus és elnyálkásodásnál.** E helyett ajánlottat utasítsunk vissza. Óvakodjunk utanzatoktól. Valódi csakis „Három fenyő” védjeggyel. Csomag 20 és 40 fillér. Raktár **Tóth Bela** és dr. **Rothschnek W. Emil** urak gyógyszerárában.

Társas utazás

rendezi

Schenker & Co.

utazási irodája

Carl Stangens Berlin, utazási irodájával kapcsolatban

Keletre, Olaszországba, Tunisba, Algierba, Spanyolországba és Oroszországba.

Kéjutazások délre.

Külön hajójaratok a Középtengeren.

St.-Louis-i világkiállításra

Április 16 tól hetenként egy külön járat.

Kimerítő prospectusokat ingyen és bérmentve küld a

Nemzetközi utazási iroda
SCHENKER & Co.

Bécs, I., Schottenring No. 3.

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenttt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból
 Valódi csak eredeti csomagban.

Főraktár **Debreczenben Kontsek Gézánál.**

MEGHIVÁS.

A debreczeni Takaré- és Hitelintézet

Részvénytársaság t. részvényesei

az 1904. évi február hó 21-én délelőtt 10 órakor

az intézeti ház üzleti helyiségében (Csapó-utca 4. szám alatt) megtartandó

XXX. évi rendes közgyűlésre

azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy szavazatjog gyakorlatára csak oly részvényesek jogosítvák, kiknek nevei a közgyűlés előtt legalább 30 nappal a részvénykönyvbe bevezetettek.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A zárszámadás előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentése kíséretében.
3. A mérleg megállapítása s a felmentvény iránti intézkedés.
4. A nyereség hovaforodítása iránti intézkedés.
5. Netáni indítványok.
6. Két igazgatósági tag választása.
7. Egy rendes és két pót felügyelő-bizottsági tag választása.
8. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az évi jelentés, mérleg s az erre vonatkozó adatok a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.